

1/2024. (V.21.) számú Üzemeltetési és Beruházási Igazgatói utasítás

A robbanókamrák használatának belső szabályozásáról

I. AZ UTASÍTÁS CÉLJA

1. A Pécsi Tudományegyetem Pécs, Szigeti út 12. szám alatti telephelyén elhelyezkedő, nagy mennyiségű vegyszer tárolására alkalmas tárolók (a továbbiakban: robbanókamrák) az alábbi funkciót látják el:
 - a) 1 db (1. sorszámú) vegyszer hulladék átmeneti tárolására használható,
 - b) 15 db (2.-16. sorszámú) kizárólag vegyszer tárolásra használható,
 - c) 3 db (9.-11. sorszámú) vegyszerek tárolásához megfelelő fűtéssel rendelkező helyiség.
2. Jelen utasítás célja a robbanókamrák használati szabályainak rögzítése.

II. Az utasítás hatálya

3. Az utasítás hatálya kiterjed az utasításban megnevezett feladatokat ellátó, az Üzemeltetési és Beruházási Igazgatóság (ÜBI) érintett szervezeti egységei, valamint a robbanókamrákban tárolást végző szervezeti egységek illetékes munkavállalóira.

III. RÉSZLETES SZABÁLYOK

A robbanókamrákba való belépés

4. A robbanókamrákba csak az adott kamrát használó szervezeti egység, az ÜBI Munkabiztonsági Koordinációs Osztály (MKO), és a telephely szerinti létesítménykörzet előzetesen arra feljogosított munkavállalói léphetnek be.
5. A belépésre jogosultak körét az érintett szervezeti egység vezetője határozza meg. Egy szervezeti egységből maximum 10 munkavállaló kaphat belépési jogosultságot.
6. A belépési jogosultsággal rendelkezők nyilvántartását az MKO vezeti.
7. A robbanókamrák kulcsa a Szigeti telephely Elméleti tömb (SIET) épületének portáján kerül elhelyezésre. A kulcsot csak a portán elhelyezett, a belépésre jogosult munkavállalók nyilvántartásában szereplő személyek vehetik fel.
8. Hatósági ellenőrzések, karbantartások vagy havária események esetén a 4-7. ponttól eltérő személyek belépése is engedélyezhető, belépésre jogosult személy felügyelete mellett.

Tárolási előírások

9. A vegyszerek tárolása a robbanókamrákban a vonatkozó jogszabályok és az adott vegyszer biztonsági adatlapjában meghatározottak szerint történhet.
10. A robbanókamrákban vegyszereken kívül egyéb más anyagot tárolni tilos. Ez alól kivételt képez az 1. sz. robbanókamra, ahol a vegyszer selejtezéshez szükséges csomagoló anyagok átmeneti tárolása is megengedett.
11. A robbanókamrát használó szervezeti egység köteles naprakész nyilvántartást vezetni a tárolt vegyszerek fajtájáról és mennyiségéről. A nyilvántartás elektronikusan is vezethető, amennyiben annak azonnali rendelkezésre állása biztosítható havária esemény vagy ellenőrzés esetén.
12. A vegyszereket lehetőség szerint eredeti csomagolásukban kell raktározni. Ettől eltérő esetben a tárolóedényen fel kell tüntetni a vonatkozó jogszabályokban meghatározott jelöléseket (termék neve, veszélyt jelző piktogramok, figyelmeztető mondatok).

13. Az újonnan beszerzett vegyszerek csak a gyártó által használt csomagolásban tárolhatók. Az összetett csomagolásban szállított anyagokat, a belső csomagolásában (egyesével, darabonként) kell elhelyezni a robbanókamrákban.
14. A vegyszerek csomagolásának épségéről a robbanókamrába helyezés előtt meg kell győződni. A robbanókamrában csak teljesen ép, jól záródó csomagolás használható.
15. Tilos veszélyes anyagok tárolására vagy raktározására olyan edényt, tárolót alkalmazni, amelynek tartalmát – alakja, formája vagy a rajta lévő jelölés miatt - össze lehet téveszteni élelmiszerrel.
16. A vegyszerek robbanókamrában történő elhelyezése során a közlekedési útvonalakat szabadon kell hagyni, hogy a kamrák biztonságosan elhagyhatóak legyenek.
17. A szervezeti egységeknek törekednie kell arra, hogy a vegyszereket minél kisebb kiszerelesben szerezzék be.
18. A robbanókamrákban a vegyszerek átfajtése nem engedélyezett, átfajtás csak laboratóriumi körülmények között végezhető.
19. A robbanókamrák padlójáról és rakodófelületeiről a szennyeződésekkel mielőbb el kell távolítani. A robbanókamrák tisztán tartása, takarítása a használó szervezeti egység feladata.
20. A robbanókamrákban történő tárolásra vonatkozó szabályok betartásáért az adott kamrát használó szervezeti egység vezetője felel.

Tűzvédelmi feltételek

21. A robbanókamrákban robbanásbiztos kivitelű tűzjelző rendszer működik, amely az Elméleti tömb (SIET) épület portaszolgálatánál jelez, és szükség esetén a portaszemélyzet értesíti a tűzoltóságot a rendkívüli eseményről.
22. A robbanókamrák bejáratát tűzgátló ajtók védik, amelyek szükség esetén korlátozzák a tűz áttérjedését a további kamrákra. A robbanókamrák méretezett hasadó-nyíló felülettel rendelkeznek, amelyek robbanás esetén megnyílnak, a túlnyomás levezetésének céljából.
23. A robbanókamrák 100 méteres körzetében 4 db föld feletti tűzcsap és 1 db 50 m³-es tűzivíz tároló medence biztosítja a szükséges oltóvizet.
24. A robbanókamrákban tárolt vegyszerek között előfordulhat olyan, amelyet vízzel tilos oltani, ezért az ott keletkező tűz oltásnál ezen előírásra fokozott figyelmet kell fordítani.
25. A robbanókamra külső falán elhelyezett szekrényekben 9 db hordozható tűzoltókészülék található, amelyek a kisebb, kezdődő tüzek oltására alkalmasak. A tűzoltástechnikai eszközöket mindig úgy kell tárolni és készenlétkben tartani, hogy azok könnyen hozzáférhetőek legyenek. Folyadéktűz oltásánál az oltóanyag sugarat az égő folyadék felületére kell juttatni, a folyadék felületével minél kisebb szöget bezárva.

Biztosítandó felszerelések, anyagok

26. A kamrákban egyszerűhasználatos MSZ EN 374, MSZ EN ISO 21420 szabványoknak megfelelő vegyszerálló kesztyűket kell használni.
27. A sav- vagy lúgtartalmú anyagok semlegesítésére minden robbanókamrában alkalmas szemöblítő folyadékot kell elhelyezni. A szemöblítő folyadék elszanálás miatti pótlásáról, és a felhasználhatósági idő lejártakor annak cseréjéről a szervezeti egység vezetője köteles gondoskodni.
28. A robbanókamrákban elcsepegett folyadék felitatására a kamrák melletti kültéri tárolókban - amelyek alkalmasak a felitató anyag szárazon tartására - 0,5 m³ száraz felitatóanyag és oltóanyag, továbbá 1 db szórólapát van készenlétkben tartva. A felitató- és oltóanyag pótlásáról a létesítménykörzet-vezető köteles gondoskodni.

29. Az 1. számú robbanókamrában 1 db kármentesítésre használható gyűjtőedény van elhelyezve, melynek elszanálás miatti pótlásáról az MKO környezetvédelmi előadója gondoskodik.

Szükséges oktatások és ellenőrzések

30. A robbanókamrákba belépésre jogosult munkavállalóknak legalább 2 évente részt kell venniük a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás (ADR), 1.3 fejezetében meghatározott képzésen. A képzésnek ki kell terjednie a kamrák használatával kapcsolatos ADR előírásokra. A képzés megtartásáról az MKO veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadója gondoskodik.
31. A robbanókamrákba belépésre jogosult munkavállalók tűzvédelmi és munkavédelmi oktatásának ki kell terjednie a robbanókamrák használatával kapcsolatos tűzvédelmi és munkavédelmi előírásokra. Az oktatás megtartásáról az MKO osztályvezetője gondoskodik.
32. A robbanókamrákat használó szervezeti egységeknek legalább havi rendszerességgel meg kell győződnie arról, hogy a vegyszerek nem jutottak ki a környezetbe.
33. A robbanókamrákat használó szervezeti egységeknek legalább évi egy alkalommal át kell vizsgálnia a vegyszerek csomagolását, azok sértetlenségét, épségét. Amennyiben a csomagoló eszköz vegyszer tárolására tovább nem alkalmas, el kell végezni a vegyszer selejtezését vagy átcsomagolását. Vegyszer átcsomagolása a robbanókamrákban nem végezhető.
34. A kamrákat használó szervezeti egységeknek legalább évi egy alkalommal felül kell vizsgálnia a belépésre jogosult munkavállalók körét.
35. A robbanókamrákban a használók általi ellenőrzések elvégzéséért az adott kamrát használó szervezeti egység vezetője felel.
36. A kamrákat használó szervezeti egységek vegyszerfelelőse vagy munkavédelmi kapcsolattartója, legalább évi egy alkalommal köteles felülvizsgálni a szervezeti egységek által vezetett, 11. pont szerinti nyilvántartást.

IV. TEENDŐK HAVARIA ESETÉN

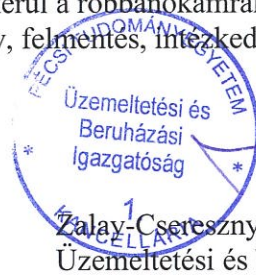
37. A robbanókamrák területén havaria és veszélyhelyzet esetén a PTE tűz-, munka- és környezetvédelmi szabályzatainak megfelelően kell eljárni.
38. Veszélyhelyzet esetén a közvetlenül a veszélyeztetett területen dolgozókat és a veszélyhelyzetet észlelő személy munkahelyi vezetőjét értesíteni kell.
39. Vegyi anyaggal összefüggő baleset esetén intézkedni kell a káros hatások csökkentése érdekében, és a területet el kell határolni. A veszélyes anyag környezetbe kerülését, csatornába jutását meg kell akadályozni.
40. A szennyeződött területre csak az elsősegélynyújtásban és kármentesítésben közreműködő személyek léphetnek be, a szükséges létszámban. Ügyelni kell arra, hogy a szennyező anyag a ruházaton, lábbelin ne jusson ki a területről, a szennyeződött egyéni védőeszközt, cipővédőt, ruhát, lábbelit a helyiségben kell hagyni.
41. Az elsősegélynyújtás, kárelhárítás, takarítás, hulladékkezelés során az anyag vagy keverék biztonsági adatlapjának előírásai szerint kell eljárni.
42. Amennyiben a robbanókamrában munkát végző személy nem sérült meg és expozíció sem érte, a kármentesítést, takarítást neki kell elvégeznie az anyag biztonsági adatlapjában meghatározott egyéni védőeszközök és a 28. pont szerinti felítatóanyag felhasználásával.
43. Ha a rendelkezésre álló eszközökkel a káros hatások felszámolása nem lehetséges, a területet le kell zárni, kiürítését meg kell kezdeni, és a 112-es általános segélyhívó számon értesíteni kell a katasztrófavédelmet.

44. Személyi sérülés esetén az elsődleges feladat az elsősegélynyújtás megkezdése (szem kiöblítése szemmosó palackkal, szennyeződött egyéni védőeszköz és ruházat eltávolítása, bőrfelület tisztítása folyóvízzel, zuhany alatt), és a sérültek elsősegélynyújtó helyre (Immunológia és Biotechnológiai Intézet épületének portája) segítése. Kézmosási és zuhanyozási lehetőség a robbanókamrák bejáratával szemben elhelyezkedő, Immunológiai és Biotechnológia Intézet épületének földszinti, lépcső mögötti helyiségében biztosított.
45. A szennyeződött területen a szokásos munkavégzést csak az MKO osztályvezetőjének vagy megbízottjának írásbeli engedélyével lehet újra megkezdeni. Ezen előírás betartásáért az érintett szervezeti egység vezetője felel.
46. A havaria helyzet elhárítása során felhasznált kármentesítő anyagok és egyéni védőeszközök veszélyes hulladékként kezelendők, azok megfelelő kezeléséért az érintett szervezeti egység vezetője felel. A megfelelő hulladékgyűjtő eszköz kiválasztása, biztosítása, és a hulladék elszállításának megszervezése érdekében az MKO intézkedik.

V. ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

47. Jelen utasítás 2024. június 1. napjától hatályos
48. Jelen utasítás hatályba lépésével visszavonásra kerül a robbanókamrák használatára vonatkozó minden korábbi releváns munkautasítás, engedély, felmentés, intézkedés.

Pécs, 2024. 05. 21.

Zalay-Cseresznyés Tímea
Üzemeltetési és beruházási igazgató